

Tekno-Yaşam

Gürkan Caner Birer [teknoyasam@tubitak.gov.tr]

Süpersonik Yolcu Uçakları Geri Dönüyor

Ses saatte 1.234 km hızla yayılır, ses hızını aşabilen uçaklara süpersonik uçaklar denir. Süpersonik hızda uçan ticari yolcu uçağı Concorde, 27 yıllık hizmetin ardından son uçuşunu 2003'te yaparak emekliye ayrılmıştı. Günümüzde kullanılan yolcu uçakları ise ses hızının altında, saatte yaklaşık 900 km hız ile uçabiliyor. Normalde ses hızının üzerine çıkan uçaklar hem aşırı yakıt tüketiyor hem de çok fazla gürültüye yol açıyor. Üstelik bakım maliyetleri de yüksek. Bu gibi nedenlerle tercih edilmeyen süpersonik yolcu uçakları son zamanlarda yeniden gündemde. Daha az yakan ve ucuza mal olan yeni nesil süpersonik yolcu uçaklarının 2029'dan itibaren yolcu taşımaya başlaması planlanıyor. Bu çerçevede birçok havayolu şirketi üreticilere sipariş vermeye başladı bile. Hermeus, Aerion ve Boom gibi birçok yeni firma süpersonik ticari uçak üretme hedefinde. Yakın zamanda 100'den

fazla sipariş alan Boom Overture adlı yolcu uçağı, 1,7 Mach hızına ulaşabilen, yaklaşık 8.000 km menzilli ve 65-80 kişi kapasiteli olacak.

Ses hızının üzerinde yapılan uçuşlar ses patlamalarına neden olduğu için birçok ülke gürültü nedeniyle ticari uçakların ses hızının üstünde uçmasına izin vermiyor. Bu nedenle Boom Overture gibi uçaklar genellikle yalnızca okyanus üzerinde gittiklerinde yüksek hızla uçuşuyor. Buna rağmen Overture'un hâlihazırda 7 saat süren New Jersey - Londra uçuşunu 3,5 saatte tamamlayabileceği düşünülüyor.

<https://bit.ly/ssonik>